

Novinky knihovny VÚKOZ – květen 2023

R 5995

RICHARDS, A.J.: **Field Handbook to British and Irish Dandelions**

Durham, Botanical Society of Britain & Ireland, 2021, 302 s., 1. vyd.

botanika - *Taraxacum* - systematika - klíč k určování - taxonomie - nomenklatura - rozšíření

This handbook is a completely revised edition including new *Taraxacum* species described over the last 24 years, updated taxonomy and nomenclature, new keys, updated BSBI distribution maps and identification notes. Digital photography has revolutionised dandelion identification, as images capturing colour and form enable plants to be named without the need for dried specimens. In this new BSBI Handbook, the world expert John Richards has used photographs to summarise his encyclopaedic knowledge in a new and accessible format. The images have been provided by 39 photographers, reflecting the increased interest in dandelions.

The handbook includes a general introduction, guidance on identification, keys, accounts of the 239 species with revised descriptions, 3–6 colour images per taxon, showing key features with a distribution map, and references, a glossary and an index.

R 5997

STEINOVÁ, Š. - ZÁMEČNÍK, R.: **I za totality vznikaly krásné zahrady = Beautiful gardens were created even under totalitarian regimes. Kritický katalog.**

Zdiby, Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i., 2022, 237 s., 1. vyd.

architektura zahradní - historie - výstavy - katalogy

Poznámka: Souběžný anglický text, německé resumé

Kritický katalog výstavy, která byla od 6. 9. 2022 do 1. 1. 2023 instalována v Národním zemědělském muzeu v Praze, upozorňuje na existenci specifické součásti národního kulturního dědictví, které bylo komplexně řešeno v rámci výzkumného projektu Zahradně-architektonická tvorba v období totalitních režimů v letech 1939–1989 na území České republiky. Prezentovaný soubor ukázek zahradně-architektonických řešení zahrad a parků představuje hodnotný doklad historického vývoje oboru, jež je současně také projevem tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, tedy hlavně zahradní a krajinářské architektury. Autoři se na 240 stranách česko-anglické knihy věnují historickému vývoji oboru v letech 1939–1989, dozrívání prvorepublikových poměrů v oboru a zahradní a krajinářské tvorbě v tomto období. Součástí jsou četné ukázky projektů a realizací našich zahrad a parků. Zvlášť je pozornost věnována ukázkám výukových, výstavních a sbírkových zahrad, sídlištních parků a zeleni hromadných bytových souborů, městských parků a zahrad, nemocničních a lázeňských parků, historických zahrad a pietních území, památníků a pomníků.

B 1016

STEINOVÁ, Š. a kol.: **Hortus captus. Okrasné zahradnictví a zahradně-architektonická tvorba v letech 1939–1989**

Zdiby, Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i., 2022, 480 s., 1. vyd.

zahradnictví okrasné - architektura zahradní - zahrádkářství - historie - Československo

Monografie představuje podrobnou, specificky zaměřenou, dosud nezpracovanou sondu do problematiky zahradnického oboru v letech 1939–1989. Publikace vznikla na základě podrobného studia dosud nezpracovaných archivních dokumentů, dobových reálií, právních předpisů, odborných časopisů, výzkumných zpráv, zachovalých architektonických děl i rozhovorů s pamětníky, a všeho, co období 2. poloviny 20. století v této oblasti jakýmkoli způsobem poznamenalo. V 11 hlavních kapitolách se kniha věnuje historickému vývoji oboru, přechodu od soukromého podnikání k socialistickým

formám, začlenění oboru do projektových ústavů, organizací a zájmovým sdružením, odbornému školství, výzkumu, školkařství okrasných rostlin, odborným časopisům a literatuře, péči o památky zahradního umění, odměňování zahradníků a zahradních architektů a zahradně-architektonické tvorbě s četnými ukázkami projektů a realizací.

R 5998

ŠANTRŮČKOVÁ, M. - HOJDA, Z. - KRMMHOLZ, M. a kol: **Jan Rudolf Černín a jeho Krásný Dvůr. Krajinářský park v Čechách v ohnisku vlivů a cestovních inspirací 1770–1830**

Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 2023, 400 s., 1. vyd.

parky a zahrady historické - parky krajinářské - Krásný Dvůr - Černín, J.R.

Publikace je věnována jednomu z nejstarších krajinářských parků v českých zemích v Krásném Dvoře u Podbořan a jeho budovateli hraběti Janu Rudolfovi Černínovi (1757–1845). Ve své době evropsky proslulý park podnes vyniká kvalitou svého původního konceptu i naprosto mimořádnou mírou autentičnosti. V průběhu následujících staletí totiž nebyl nikdy zásadně přebudován v duchu pozdějších trendů ani významněji poškozen záměrnou devastací nebo absencí péče. Zůstává tudíž unikátním příkladem krajinářské tvorby konce 18. století v Čechách a na Moravě, pozoruhodným způsobem reflektující evropský vývoj. Vysledovat lze i přímé inspirace předními zahraničními krajinářskými lokalitami, které hrabě na svých cestách navštívil.

Život J. R. Černína autoři líčí v souvislostech doby, struktury dobového majetku a cestovatelských aktivit šlechty na konci 18. století. Park v Krásném Dvoře je nahlížen v širším kontextu proměn vkusu a životního stylu v evropské, zejména aristokratické společnosti. Kniha komplexně shrnuje starší poznatky, které obohacuje o nová zjištění. Nedílnou součástí jsou dvě edice: cestovního deníku J. R. Černína z kavalírské cesty po Německu, Nizozemí, Belgii a Francii a anonymního cestopisu do Anglie, jenž popisuje tamní zahrady a parky.

A 2984

VĚTVIČKA, V.: **Růže a nerůže v ilustracích Zdenky Krejčové**

Praha, Aventinum, 2022, 336 s., 1. vyd.

flóra - *Rosa* - atlas - osobnosti

Další kniha edice Artia je dílem vynikajícího rhodologa Václava Větvíčky. Růže jsou jeho láskou a osudem již od roku 1964. Společně s akademickou malířkou Zdenkou Krejčovou vytvořili bohatě ilustrovanou publikaci zahrnující plané růže Evropy, Asie a Ameriky; kulturní růže záhonové (historické i moderní), sadové růže, zakrslé, miniaturní a pnoucí. V části Růžové trendy, kterou končí návratem k jednoduchosti, pojednává o "černých, modrých, meruňkových", dvoubarevných, "žíhaných a okatých" růžích. Zmiňuje se také o českých šlechtitelích růží a o květech růží jako motivu v heraldice či architektuře. Zvláštní kapitola Nerůže je obrazem i textem věnována "růžím", které nejsou růžemi, ale v běžné řeči se jim tak říká.

A 2985

MAREK, M.V. a kol.: **Klimatická změna – příčiny, dopady a adaptace**

Praha, Academia, 2022, 350 s., 1. vyd.

klima - změny klimatu - vliv člověka - Česko

Tato kniha je o fenoménu zvaném globální změna a o jeho významu pro člověka z pohledu jak klimatického, tak i společenského. Čtenáři pomáhá ujasnit si vymezení vlivu klimatických změn v rámci globální změny a přináší odborný pohled na historické klima v České republice, příčiny vzniku

klimatických změn, současné projevy a důsledky klimatickým změn a v neposlední řadě také možnosti řešení tohoto problému v budoucnosti, včetně scénářů vývoje. Důležitou součástí této knihy je také zamyšlení o stávající situaci spojené s důsledky klimatických změn z morálního a etického pohledu. Kniha přináší odpovědi na otázky, které si pokládají lidé, jimž není lhostejná budoucnost naší planety a kteří chtějí pomoci při řešení toho důležitého celospolečenského problému.

B 1017

KUŤKOVÁ, T. a kol.: **Květiny a květinový záhon**

Brno, Mendelova univerzita v Brně, 2022, 207 s., 1. vyd.

architektura zahradní - historie - květiny - kompozice výsadeb

Publikace podává ucelený pohled na květiny jako jedinečnou skupinu okrasných rostlin – specifikuje je z pohledu krajinářského architekta a zabývá se jejich nejčastější formou použití, květinovým záhonem. Květiny představují širokou škálu rostlin, zastoupených v mnoha pěstitelských skupinách. Vymezení těchto skupin může být vnímáno jako opakování zahradnické veřejnosti známých faktů, bez jejich uvedení by však text postrádal smysluplnost a konzistenci. Vše vycházelo z cíle porovnat tyto pěstitelské skupiny květin z pohledu tvorby květinových záhonů, upozornit na jejich specifické vlastnosti, projevy v kompozici, technologie jejich zakládání a následnou péči. Hlavním cílem výzkumného tématu „Květiny a květinový záhon“ pak bylo zformulovat doporučení pro dosažení vysoké autenticity obnov památek zahradního umění v oblasti květinového detailu.

P 1525

ŠÍŠKA, M.: **Malé věci v krajině**

Řevnice, Arbor vitae, 2011, 197 s., 1. vyd.

krajina kulturní - architektura drobná

Na základě pozorování tristního stavu českých obcí a krajiny se architekt Michal Šiška rozhodl systematictěji zabývat ohroženým nezastavěným prostorem mimo sídla, tedy "kulturní krajinou". V situaci, kdy současný stav veřejných financí, zejména astronomické vnitřní dluhy drtivě většiny menších měst a obcí, spravovaných většinou rozkmoštěnými amatéry, kdy se ojedinělé úspěchy současné architektonické tvorby jeví spíše jako série zázraků, které tvář této země těžko změní, si uvědomil jednu věc – radost z povedené malé investice je stejná jako z velké. Často dokonce větší. Proto se věnuje mapování "malých věcí v krajině", drobných realizací poutajících se k místu. Pokusil se je pojmenovat, sesbírat a vzkřísit, bez nároku na úplnost. Výsledkem jeho práce je sbírka námětů v podobě ilustrované knížky, kde proti kresbě stojí text, definující fenomén, ať jím je alej, altán, smírčí kříž, strom na rozcestí, vyprávěnka nebo útulna.

R 5996

Město dobré pro život. Sborník z konference AUÚP ČR

Mimořádná příloha časopisu Urbanismus a územní rozvoj č. 5/2022

Brno, Ústav územního rozvoje, 2011, 66 s., 1. vyd.

Poděbrady, 15.-16. září 2022

urbanismus - města - územní plánování - prostor veřejný - konference - sborník

Téma „město dobré pro život“ je velmi široké. Zahrnuje aspekty mnoha oborů, které se vzájemně prolínají a není možné se soustředit jenom na úzký pohled územního plánování, i když ve svých důsledcích to je právě územní plánování, jež vytváří podmínky pro reálnou podobu našich měst, které se těmto požadavkům budou blížit.

Co vlastně dnešní občan od svého města očekává, aby byl spokojený: kvalitní a dostupné bydlení; dostupnost vybavenosti a služeb; pracovní příležitosti v místě; vysoký standard veřejných prostranství; dostatek zeleně; kvalitní a rychlou dopravu; spolehlivou infrastrukturu; volnočasové aktivity; kulturní vyžití; přírodní zázemí; bezpečí – a určitě je toho víc. Ale řekněme si, že toto jsou ty nejdůležitější aspekty kvality sídla, které je „dobré pro život“.

Příspěvky na konferenci se dotkly mnoha témat, které výše zmíněné otázky nastolily. Prokázaly mnohohrstevnatost problematiky a její multidisciplinární povahu, kdy není možné jednotlivá řešení realizovat odděleně bez ohledu na souvislosti a spolupráci mezi obory.

R 5950/2023

ZAHRADNÍK, P. - ZAHRADNÍKOVÁ, M. - MIKULČÍKOVÁ, P.: Metodická příručka integrované ochrany rostlin. Lesní porosty. Příloha 1. Seznam povolených přípravků a dalších prostředků na ochranu lesa

[Kostelec nad Černými lesy], Lesnická práce, 2023, 91 s.

ochrana rostlin - ochrana lesa - pesticidy - ochrana rostlin integrovaná

Nový Seznam povolených přípravků a dalších prostředků na ochranu lesa navazuje na tradici vydávání této publikace. Je zpracovaný na základě údajů Registru přípravků na ochranu rostlin vedeného on-line na internetových stránkách Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, a na základě dalších informací dostupných na těchto stránkách. Aktualizován ke dni 31. ledna 2023.

R 5528/30

BUFKOVÁ, I. - KŘENOVÁ, Z.: Obnova vodního režimu rašelinišť a pramenišť. Standardy péče o přírodu a krajinu. Řada B. SPPK B02 002: 2022

Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2022, 28 s.

rašeliniště - obnova stanoviště - revitalizace - normy a normativy

Standardy péče o přírodu a krajinu jsou doporučením stanovujícím parametry výstupů a technický popis postupů jednotlivých činností běžně realizovaných v oblasti péče o přírodu a krajinu včetně vlastností použitých materiálů, výrobků a definice pojmů. Slouží jako podklad pro zadávání, kontrolu, přebírání prací financovaných z dotačních programů. Standardy po odborné oponentuře vydává AOPK ČR, která je zpracovává ve spolupráci s akademickými pracovišti a dalšími odbornými autoritami v příslušných oborech.

Standardy budou postupně pokrývat jednotlivé oblasti péče o přírodu a krajinu, vycházejí z příkladů dobré praxe v daném oboru a jsou podkladem, který má sloužit ke zkvalitnění prováděných prací, zajistit porovnatelnost výstupů i sjednocení termínů v komunikaci mezi projektanty, dodavateli, odběrateli, úřady, odbornými institucemi i orgány státní správy.

V současnosti je navrženo šest tematických řad standardů (A až F), v rámci nichž jsou jednotlivé standardy zpracovávány. Do fondu knihovny VÚKOZ jsou zařazovány standardy postupně tak, jak jsou schvalovány.

R 5528/31

JUST, T. - KUJANOVÁ, K. - SUCHARDA, M.: Revitalizace vodních toků a jejich niv. Standardy péče o přírodu a krajinu. Řada B. SPPK B02 003: 2022

Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2022, 30 s.

vodní toky - obnova vodních toků a nádrží - niva - revitalizace - normy a normativy

R 5528/32

JUST, T. - ČERNÝ, K. - FISHER, D. - SUCHARDA, M. - KUJANOVÁ, K.: **Péče o vodní toky včetně břehových porostů. Standardy péče o přírodu a krajinu. Řada B. SPPK B02 004: 2022.**

Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2022, 39 s.

vodní toky - vegetace břehová - péče o ŽP - management ekologický - normy a normativy

R 5528/33

VRÁNA, K. - DAVID, V. - ČAŠEK, J. - KARNECKI, J.: **Výstavba a rekonstrukce malých vodních nádrží přírodě blízkým způsobem. Standardy péče o přírodu a krajinu. Řada B. SPPK B02 007: 2022**

Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2022, 21 s.

obnova vodních toků a nádrží - rekonstrukce - normy a normativy

R 5528/34

VIKTORA, L. - DOBRUSKÁ, G. - STRNAD, M.: **Opatření v rámci prevence kolizí ptáků s transparentními a reflexními materiály. Standardy péče o přírodu a krajinu. Speciální opatření druhové ochrany. Řada E. SPPK E02 007: 2022**

Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2022, 31 s.

ptáci - stavby - migrace živočichů - vliv na živočichy - vliv nepříznivý - ochrana živočichů - normy a normativy

R 5528/35

POLEDNÍKOVÁ, K. - POLEDNÍK, L. - STRNAD, M.: **Opatření k zajištění prostupnosti komunikací pro vydry a další drobné savce. Standardy péče o přírodu a krajinu. Speciální opatření druhové ochrany. Řada E. SPPK E02 003: 2022.**

Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2023, 26 s.

komunikace dopravní - fragmentace krajiny - migrace živočichů - normy a normativy

R 5528/36

VÍTEK, O.: **Hraniční značení chráněných území a památných stromů. Standardy péče o přírodu a krajinu. Návštěvnická infrastruktura. Řada F. SPPK F02 005: 2023**

Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2023, 15 s.

chráněná území - stromy památné - legislativa - normy a normativy

PERIODIKA**R 1307/173**

Ginkgoblätter. Kurzmitteilungen

Ahrensburg, Deutsche Dendrologische Gesellschaft, 2023, 32 s.

dendrologie - periodika - Německo